

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie z zażalenia pełnomocnika G. T. , wykonującego prawa zmarłego pokrzywdzonego T. K. ,
na postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łodzi z dnia 28 grudnia 2023 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie [...],
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 26 czerwca 2024 r.,
wniosku Sądu Okręgowego we Wrocławiu,
o przekazanie sprawy
do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

postanowił

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w
Łodzi.**

UZASADNIENIE

Adwokat P. M. , będący pełnomocnikiem G. T. , wykonującego prawa zmarłego pokrzywdzonego T. K. , złożył do Sądu Okręgowego we Wrocławiu zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łodzi z dnia 28 grudnia 2023 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie [...] o popełnione na szkodę T. K. czyny z art. 231 § 1 k.k., art. 236 § 1 k.k., art. 235 k.k. i art. 234 k.k. w zw. z art. 11

§ 2 k.k., czyny z art. 197 § 1 i art. 197 § 3 pkt 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., z art. 247 k.k. i in.

Podnosząc liczne zarzuty – w tym związane z czynnościami sędziów i ławników Sądu Okręgowego we Wrocławiu, podejmowanymi w toku postępowania przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie sygn. akt III K 113/01, przeciwko T. K. , wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia o umorzeniu śledztwa i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia Prokuraturze Okręgowej w Łodzi.

Postanowieniem z dnia 15 maja 2024 r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie, na podstawie art. 37 k.p.k., sprawy z zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego innemu sądowi równorzędnemu, ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. Wskazał przy tym, że bezprecedensowy i medialny charakter sprawy oraz fakt postawienia zarzutów organom prowadzącym postępowanie w sprawie T. K. – w tym osobom orzekającym w jego sprawie w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu, stwarza niesprzyjające warunki do rozpoznania niniejszej sprawy przez właściwy miejscowo sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 i 2 k.p.k. (tu warto poczynić uwagę, że ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. zmieniono treść art. 37 k.p.k., wprowadzając do niego paragrafy) może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności za tym przemawiających należą między innymi sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny, przez sąd miejscowo właściwy. Obowiązek wykazania, że zachodzą takie przesłanki spoczywa na sądzie występującym z inicjatywą w trybie art. 37 § 1 k.p.k.

Temu obowiązкови Sąd Okręgowy we Wrocławiu sprostął. Powołane w postanowieniu okoliczności sprawy, w szczególności te związane objęciem śledztwem czynu, polegającego na niedopełnieniu obowiązków przez sędziów i ławników Sądu Okręgowego we Wrocławiu, przemawiają za przekazaniem niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na zagrożenie dobra wymiaru sprawiedliwości. Zaistniała sytuacja może bowiem budzić u stron oraz u postronnych obserwatorów, których zresztą jest wielu, uzasadnione wątpliwości co do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Dobro wymiaru sprawiedliwości musi przy tym być rozumiane nie tylko jako wymóg zapewnienia bezstronności subiektywnej sądu, ale ma na celu także zabezpieczenie zewnętrznych przejawów bezstronności. Dlatego bezpośredni związek sprawy z sędziami i ławnikami sądu właściwego do jej rozpoznania może w odczuciu społecznym zrodzić obawy o zagrożenie dla bezstronności orzekania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2023 r., I KO 19/23). Aby wyeliminować wątpliwości co do obiektywnego orzekania przez sąd nadzorujący postępowanie przygotowawcze w sprawie z zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego, a jednocześnie przyspieszyć rozpoznanie przedmiotowego zażalenia, należało przekazać tę sprawę do rozpoznania sądowi niezwiązanemu bezpośrednio ze zdarzeniem.

O wyborze sądu przekazania zadecydowało kryterium terytorialne. Sąd Okręgowy w Łodzi znajduje się w stosunkowo niedalekiej odległości od sądu miejscowo właściwego, co ma znaczenie z punktu widzenia ekonomiki procesowej, a jednocześnie należy do obszaru innej apelacji, co, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, powinno zapobiec ewentualnym obawom skarżącego o rozpoznanie złożonego przez niego zażalenia w warunkach braku bezstronności. Ponadto, to właśnie prokurator z Prokuratury Okręgowej w Łodzi wydał zaskarżone postanowienie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]

